

Foto: Melissa, Unsplash

Hvor vigtig er sandheden?

Om vores fælles virkelighed

Det er ikke ualmindeligt, at det, vi anser for at være sandheder, i virkeligheden forholder sig helt anderledes. Nogle af disse “sandheder” kan være fastlåste i vores fælles historie og vanskelige at rokke ved. Selv det, der bliver sagt i samtiden, kan ende sådan på trods af omgående dementier. Det kunne være interessant at spørge, hvorfor det er sådan, og om det har betydning. Formålet med øvelsen er at undersøge oprindelsen og funktionen af accepterede sandheder.

Undersøg i grupper

- Diskutér eksempler på de accepterede “sandheder”.
- Præsenter og afslut med en sammenfattende diskussion.
- Oplysningerne skal være hentet fra internettet, og de kilder, som konklusionerne er baseret på, skal dokumenteres. Målet er at nå frem til så sikkert et svar som muligt.

Nedenfor følger nogle eksempler på sager, der er baseret på “sandheder”.

Eksempel 1: Khrusjtjov og skoen

Nikita Khrusjtjov var leder af Sovjetunionen fra 1953 til 1964. I januar 1960 deltog han i et møde i FN's Generalforsamling i New York. Under mødet blev han vred, tog sin sko af og slog den ned i bordet. Eller var det virkelig det, han gjorde?

- Slog Nikita Khrusjtjov sin sko ned i bordet i FN den 12. januar 1960?
- På en skala fra 1 til 5, hvor 1 = slet ikke sikker og 5 = helt sikker, hvor sikker er du så på dit svar?
- Hvad kan du fremlægge for at underbygge din konklusion? Hvilken værdi har de kilder, du har brugt?
- Kunne der være nogen, der har/havde en interesse i, at denne begivenhed blev præsenteret på en bestemt måde?

Eksempel 2: Hækkerup og Nordsøolien

I begyndelsen af 1960'erne var ingen klar over, hvor meget olie der lå gemt i undergrunden i Nordsøen. Heller ikke daværende udenrigsminister Ole Hækkerup, der efter sigende skulle have foræret nordmændene store områder af Nordsøen i 1963 efter at have drukket for meget whisky.

- Er det sandt, at Hækkerup mere eller mindre forærede et område i Nordsøen væk i en brandert?
- På en skala fra 1 til 5, hvor 1 = slet ikke sikker og 5 = helt sikker, hvor sikker er du så på dit svar?
- Hvad kan du fremlægge for at underbygge din konklusion? Hvilken værdi har de kilder, du har brugt?
- Kunne der være nogen, der har/havde en interesse i, at denne begivenhed blev præsenteret på en bestemt måde?

Eksempel 3: Rødstrømperne og BH'erne

I 1970 opstod Rødstrømpebevægelsen i Danmark som et oprør mod det traditionelle kvindesyn. I 1970'erne og 80'erne afholdt rødstrømperne et væld af politiske aktioner, demonstrationer og kvindefestivaler, hvor de angiveligt brændte BH'er af.

- Brændte rødstrømperne rent faktisk BH'er af til deres aktioner?
- På en skala fra 1 til 5, hvor 1 = slet ikke sikker og 5 = helt sikker, hvor sikker er du så på dit svar?

- Hvad kan du fremlægge for at underbygge din konklusion? Hvilken værdi har de kilder, du har brugt?
- Kunne der være nogen, der har/havde en interesse i, at denne begivenhed blev præsenteret på en bestemt måde?

Eksempel 4: Den kinesiske mur og månen

Den kinesiske mur er et af de længste og mest fantastiske bygningsværker der findes på jorden. Muren er så lang, at man fra månen kan se den med sit blotte øje fra månen.

- Kan du se den kinesiske mur med det blotte øje fra månen?
- På en skala fra 1 til 5, hvor 1 = slet ikke sikker og 5 = helt sikker, hvor sikker er du så på dit svar?
- Hvad kan du fremlægge for at underbygge din konklusion? Hvilken værdi har de kilder, du har brugt?
- Kunne der være nogen, der har/havde en interesse i, at denne begivenhed blev præsenteret på en bestemt måde?

Sammenfattende diskussion

- Hvilke konsekvenser har denne form for "evig sandhed"?
- I hvilket af de ovennævnte eksempler er det mest alvorligt, at det, der præsenteres, ikke er sandt?
- Hvordan kan du beskytte dig mod dette? Hvordan kan jeg vide, om noget er sandt?
- Kender du selv eksempler på "evige sandheder"?